

BIULETYN OGRODÓW BOTANICZNYCH

Nr 1, 1958

JAN AUGUSTYNOWICZ

OBSERWACJE NAD UPRAWĄ NIEKTÓRYCH DROBNYCH KRZEWÓW GÓRSKICH

Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego

W notatce tej pragnąłbym zwrócić uwagę na dużą grupę drobnych krzewów i krzewinek górskich, dzieląc się równocześnie pewnymi obserwacjami z dziedziny ich uprawy, ze szczególnym uwzględnieniem ich zimoodporności. Omówię tu jedynie rośliny mniej znane, a zasługujące na szerszą znajomość i rozpowszechnienie. Wszystkie one znajdują się we Wrocławskim Ogrodzie Botanicznym.

Z rodziny *Polygonaceae*, obejmującej przeważnie rośliny zielne, uprawia się obecnie trzy gatunki krzewiaste z rodzajów *Atraphaxis* i *Eriogonum*. *Atraphaxis frutescens* (L) K. Koch. należy do grupy krzewów półpustynnych, występujących w centralnej Azji. Krzew ten osiąga około 60 cm wysokości, jego kwiaty są drobne, różowe i pojawiają się u nas dopiero w końcu sierpnia. Uprawiamy go na pełnym słońcu w ziemi nieco gliniastej, z dużą domieszką starego gruzu wapiennego. Od trzech lat okrywamy go w zimie zupełnie, a ostra zima 1955/56 spowodowała jedynie drobne uszkodzenia końców młodych pędów. Nieco mniejszą zimoodpornością odznaczają się piękne, płozące podkrzewy z Gór Skalistych — *Eriogonum flavum* Nutt. i *E. Jamesii* Gr. Obydwa gatunki są dość do siebie podobne. Drobne, żółte, zebrane w gęste baldachogrona kwiaty pojawiają się w sierpniu. Wymagają bardzo ciepłego, słonecznego stanowiska, przy czym najlepiej rozwijają się rośliny wysadzone w szparach skalnych.

Ciekawym drobnym krzewem jest też zimozielony *Iberis saxatilis* L. (*Cruciferae*), pochodzący z Europy południowej. Z nadsyłanych przez ogrody botaniczne nasion uzyskuje się jednak przeważnie mieszańce ze znacznie pospolitszym *I. sempervirens* L. «Czysty» gatunek odznacza się bardzo niskim wzrostem (około 10 cm wysokości), drobnymi orzęsionymi listkami i stosunkowo dużymi białymi kwiatami, zmieniającymi swą barwę w czasie przekwitania na purpurową. Kwiaty pojawiają się bardzo wcześnie, gdyż nieraz już

w połowie kwietnia. W uprawie jest on nieco trudniejszy od *I. sempervirens*. Wymaga stanowiska nasłonecznionego, gliniasto-piaszczystej, dobrze zdrewnowanej ziemi oraz dużej ilości wilgoci w czasie wzrostu. Zima 1955/56 nie spowodowała żadnych uszkodzeń mimo bardzo lekkiego okrycia.

Z roślin należących do rodziny *Rosaceae* pragnąłbym zwrócić uwagę na *Cotoneaster Dammeri* Schn. oraz *Rosa Serafinii* Viv. *Cotoneaster Dammeri* odbiega morfologicznie od innych, częściej uprawianych irg. Jest to płożący, około 10 cm wysoki, zimozielony krzew o oliwkowozielonych, jajowatych liściach, białych kwiatach i stosunkowo dużych, czerwonych owocach, utrzymujących się długo na roślinie. Wzrost jego jest bardzo szybki — w drugim roku po wysadzeniu potrafi on zakryć około 1 m² powierzchni. We Wrocławiu rośnie on na pełnosłonecznym stanowisku, w dość ciężkiej, gliniastej ziemi. Ostatnie trzy zimy nie spowodowały żadnych uszkodzeń mrozowych, mimo dość eksponowanego stanowiska krzewu oraz bardzo lekkiego zabezpieczenia go właściwie jedynie przed słońcem zimowym. *Rosa Serafinii* Viv. wprowadzono do uprawy ogrodowej dopiero około 1914 roku; jej ojczyzną jest południowo-wschodnia Europa. Jest to niski, około półmetry krzew o gęstym i drobnym ulistnieniu oraz drobnymi, różowymi kwiatach. Wyszczona ona została u nas przed trzema laty na otwartym, słonecznym stanowisku. Żadnych uszkodzeń mrozowych dotąd nie zanotowano.